

شماره سند: FO-2130 تاریخ تدوین: ۹۱/۹/۳۰ شماره بازنگری: ۰۲ تاریخ بازنگری: ۹۵/۱/۳۱	مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی امام رضا (ع) عنوان سند: پمفلت آموزشی	واحد آموزش سلامت
---	--	---------------------

مننژیت

کد پمفلت: PA-6047 تاریخ آخرین بازنگری: ۹۵/۳/۳۰

ویژه: بیماران

تهیه کننده: بخش عفونی - واحد آموزش سلامت

تایید کننده: ریاست بخش عفونی

مننژیت یک اورژانس پزشکی است. یعنی با مشاهده کوچک‌ترین علائمی از آن باید به بیمارستان مراجعه کرد و در شک به آن هم حتی باید بیمار را بستری کرد. نوزادان و بچه‌ها بیشتر در معرض خطر این بیماری هستند چون هم بیشتر مبتلا می‌شوند و هم تشخیص علائم در آنها سخت‌تر است. بعد از مراجعه به بیمارستان و معاینه بیمار توسط پزشک و مشاهده علائم بیماری، باید تشخیص قطعی شود اگر مننژیت ویروسی باشد، معمولاً سیستم ایمنی فرد به قدری قوی است که بتواند بر علیه آن مبارزه کند و سبب بهبود می‌شود، اغلب آنتی بیوتیک لازم نیست، اگر چه پزشک معمولاً داروهایی برای تسکین تجویز می‌کند. در صورتیکه مننژیت باکتریایی باشد، نیاز به دریافت وریدی آنتی بیوتیک می‌باشد.

منابع:

- ۱- برونر- سودارث، درسنامه داخلی- جراحی، بیماریهای اعصاب، تهران، انتشارات بشری، ۲۰۱۲
- ۲- صفوی- برزو، اصول آموزش به بیمار، تهران، سالمی، ۲۰۰۶

آدرس: چهار راه ابن سینا — میدان امام رضا (ع)

<http://www.mums.ac.ir/emamreza>

تلفن تماس: ۳۸۵۹۳۰۳۱

تشخیص کمک کننده است. جواب اولیه

آزمایشات معمولاً در دو تا سه ساعت اول آماده می‌شود و یک اطلاعات اولیه در مورد بیماری به پزشک می‌دهد. گزارش کامل معمولاً در عرض ۷۲ ساعت آماده خواهد شد و مشخص میکند که عامل ایجاد بیماری ویروس یا باکتری بوده است. اگر فرد خیلی بیمار باشد پزشک معالج منتظر نتایج آزمایشها نخواهد ماند؛ او درمان اولیه را شروع می‌کند تا اینکه نتایج آزمایش ها آماده شود.

نکات مراقبتی و و پیش گیری از بیماری :

- ۱- فرد مبتلا به مننژیت باید بستری شده و تحت درمان قرار بگیرد و تا بهبودی کامل استراحت داشته باشد .
- ۲- فرد مبتلا باید از نظر تب بطور مرتب و روزانه کنترل شود .
- ۳- در صورتیکه مننژیت باکتریایی باشد، هم بیمار و هم افرادی که در تماس با بیمار هستند باید از ماسک استفاده کنند .
- ۴- درمان بیماران باید به طور کامل دنبال شود و داروها باید به طور کامل مصرف شوند .
- ۵- همه افراد باید مطمئن شوند که واکسن مننژیت را زده اند به ویژه افرادی که سرباز می‌شوند حتماً قبل از رفتن به سربازی باید واکسینه شوند .

۶- در صورت بروز عفونتهای تنفسی یا گوش باید حتماً به پزشک مراجعه کرد و درمان را به طور کامل دنبال کرد

مددجوی گرامی:

با آرزوی سلامتی برای شما

مطالب فوق به منظور آشنایی با بیماری مننژیت و مراقبت های لازم در مورد آن تهیه شده است. امید است با مطالعه مطالب قادر باشید دوره درمان خود را به خوبی مدیریت نمایید.

پرده یا غشایی که روی بافت مغز و طناب نخاعی را می پوشاند و در حد فاصل بین استخوان جمجمه و مغز یا بین مهره ها و نخاع قرار می گیرد مننژ نام دارد و به التهاب این لایه پوشاننده مننژیت می گویند. مننژیت اغلب توسط ویروسها یا باکتریها ایجاد می شود. اگر مننژیت بر اثر باکتری ایجاد شود مننژیت عفونی و اگر بواسطه ویروس یا سایر عوامل باشد مننژیت غیر عفونی نامیده می شود.

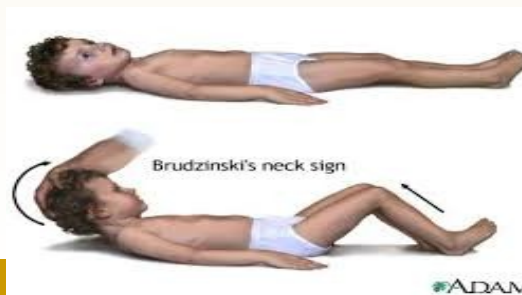
علائم این بیماری کمی گمراه کننده است و ممکن است خیلی راحت متوجه علائم آن نشوید، زیرا علائم آن در تمام افراد یکسان نیست و در همه به یک صورت ظاهر نمی شود. اما این بیماری نشانه هایی دارد: مانند تب، سفتی گردن، سر درد و حساسیت به نور. اگر بیمار شما مننژیت داشته باشد اغلب تحریک پذیر و بیقرار است و ممکن است از غذا خوردن امتناع ورزد.

ممکن است اسهال و استفراغ داشته باشد.

دستهایش سرد باشد، دانه های قرمز پوستی در تمام بدنش دیده شود یا پوستش نقطه نقطه ای باشد که ممکن است بی رنگ یا آبی شود. ممکن است اختلال در تنفس داشته باشد و یا تشنج کند.

کاری که می توانید برای تشخیص سریعتر بیماری بکنید این است که از بیمار بخواهید سرش را پائین بیاورد و چانه اش را به سینه اش بچسباند (برساند)؛ اگر او نتوانست این کار را انجام دهد یا با درد زیاد این کار را انجام داد به احتمال زیاد مننژیت دارد و بلافاصله باید او را به اورژانس ببرید. درمان سریع و به موقع بسیار حائز اهمیت است. هر گونه تاخیر در درمان می تواند منجر به کری، عقب ماندگی ذهنی و مرگ بشود.

کاری که پزشکان در معاینه برای تشخیص اولیه مننژیت انجام می دهند این است که فرد بیمار را به پشت می خوابانند و درحالی که دست را زیر گردن وی قرار داده اند سرش را بلند می کنند. در صورت ابتلا به مننژیت گردن بیمار خم نمی شود و بدن همراه با سر بالا می آید.

اگر شخصی مننژیت گرفته باشد چطور

می توانم بفهمیم چقدر بیماریش جدی و حاد است؟

از آنجا که علائم مننژیت ویروسی و باکتریایی خیلی شبیه به هم هستند، فقط یک پزشک می تواند دراین مورد به شما جواب دهد. اگر پزشک شما مشکوک باشد که بیمارتان مبتلا به مننژیت است اقدام به کشیدن مایع نخاع می کند.

برای کشیدن مایع نخاع، بیمار را به حالت جنینی می خوابانند، زانوها را خم و به داخل شکم می کشانند و اقدام به کشیدن مایع نخاعی از ناحیه کمر می کنند. فرد بیمار و تحریک پذیر، معمولاً دوست دارد دراین وضعیت بخوابد یا دراز بکشد. خطر کشیدن مایع نخاعی خیلی کمتر از آن است که به نظر می رسد و در واقع فواید حاصل از این اقدام تشخیصی (در صورت ابتلا به مننژیت) قابل مقایسه با عوارض ناشی از مننژیت تشخیص داده نشده و بدون درمان نیست.

پزشک جهت کاهش درد و سوزش ناشی از ورود سوزن مخصوص، ممکن است یک بی حسی موضعی بدهد و سپس یک سوزن کوچک توخالی در فضای بین مهره ای وارد کرده و اقدام به کشیدن مایع نخاعی (به مقدار خیلی کم) بکند و آن را برای آزمایش به آزمایشگاه بفرستد. آزمایش خون و ادرار نیز برای